

54. odborná konferencia AKE 11., 12. a 13. 5. 2023

Aktuálne otázky v oblasti legislatívy a financovania miest a obcí

**Ladislav Adamovič, odborný expert Kancelárie ZMOS
pre oblasť ekonomiky a rozpočtu**

Legislatívne zmeny pre rok 2023

- **Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí** - prijatý 30. 3. 2023
- **§ 6a odsek 2** – upravuje majetkové vzťahy medzi hlavným mestom Bratislava a Košice a ich mestskými časťami,
- Nárok MČ na primeranú náhradu za zhodnotený majetok, ak dalo mesto BA a KE súhlas k jeho zhodnoteniu,
- Mesto BA a KE a ich MČ si môžu navzájom darovať svoj nehnuteľný majetok len z dôvodov uvedených v zásadách hospodárenia
- **§ 9** – doplňujú sa zásady hospodárenia s majetkom obce
- kritériá na určenie majetku obce za prebytočný alebo neupotrebitel'ný,
- kritériá na zníženie ceny pri prevode a nájme nehnuteľného majetku z dôvodu osobitného zreteľa

Legislatívne zmeny pre rok 2023

Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí

- dôvody hodné osobitného zreteľa, najmä prevody a nájmy nehnuteľností s malou výmerou a nízkou hodnotou alebo podporujúce všeobecne akceptovateľný verejnoprospešný účel,
- právomoci a úlohy orgánov obce pri nakladaní s majetkom obce; tým nie je dotknutá právomoc obecného zastupiteľstva podľa odseku 2,
- **§ 9a) – tento § doznal najrozsiahlejšiu zmenu touto novelou**
- nové ustanovenia odsekov 4 až 12 – pozmeňujúce a doplňujúce ustanovenia k verejnej obchodnej súťaži,
- Nové odseky 13 až 16 – pozmeňujúce a doplňujúce ustanovenia k priamemu prevodu a k prevodu majetku formou osobitného zreteľa

Legislatívne zmeny pre rok 2023

Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí

- §9aa – nové ustanovenia k prenájmu majetku a k prenájmu majetku formou osobitného zreteľa
- Novela zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
- Povinnosť hlavného kontrolóra vykonať za predchádzajúci kalendárny rok kontrolu prevodov nehnuteľného majetku obce, ktorého všeobecná hodnota majetku prevýšila 20 000 eur do 60 dní od uplynutia kalendárneho roka,
- obec zverejní výsledky tejto kontroly do 30 dní po predložení správy o výsledkoch kontroly obecnému zastupiteľstvu na svojej úradnej tabuli a na webovom sídle obce, ak ho má obec zriadené,
- Zákon je účinný od 1. novembra 2023

Legislatívne zmeny pre rok 2023

Ďalšie legislatívne úpravy:

• **Zákon č. 335/2022 Z. z., ktorým sa mení dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z.**

- novela zameraná na miestny poplatok za KO a DSO

- Schválený 5.10.2022

- Účinný od 1.11.2022

Zákon č. 365/2002 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 583/2004 Z. z.

- Zúčtovanie dotácií – ruší sa termín k 31.12.

- V roku 2023 nie sú obce povinné zabezpečiť vyrovnanosť rozpočtu

- Schválený 20.10.2022

- Účinný od 15.12.2022

Legislatívne zmeny pre rok 2023

- **Zákon č. 496/2022 Z. z., ktorým sa mení dopĺňa zákon č. 564/2004 Z. z.**
- Zvýšenie výnosu dane pre mestá a obce o 228 059 tis. eur z DPPO v roku 2023
- Zvýšenie výnosu dane pre mestá a obce o 236 546 tis. eur z DPPO v roku 2024
- Schválený 6.12.2022
- Účinný od 1.1.2023

Zákon č. 130/2023 Z. z., ktorým sa mení dopĺňa zákon č. 564/2004 Z. z.

- Poukázanie mestám a obciam zostávajúcej časti DPPO do 28.4.2023
- Schválený 31.3.2023
- Účinný od 19.4.2023

Legislatívne zmeny pre rok 2023

Návrhy zákonov, ktorými sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. s dopadom na výnos DPFO

- Poslanecké návrhy na programe prebiehajúcej schôdzy parlamentu
- Podpora dôchodcovského sporenia – dopad na výnos DPFO cca -417 tisíc eur v roku 2025, resp. cca -671 tisíc eur v roku 2026 – tretie čítanie,
- Matky bez daní, mladí bez daní, zrušenie časového obmedzenia aktuálneho daňového bonusu v sume 140 do roku 2024 – predpokladaný dopad na výnos DPFO v roku 2024 – výpadok na úrovni 458 mil. eur – prvé čítanie
- Nárok poberať daňový bonus pre rodičov s nižším príjmom, ktorí majú 3 a viac detí – predpokladaný dopad na výnos DPFO v roku 2024 – výpadok na úrovni 13 mil. eur – prvé čítanie

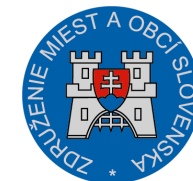
Legislatívne zmeny pre rok 2023

Návrhy zákonov, ktorými sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. s dopadom na výnos DPFO

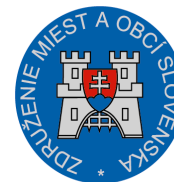
- Úprava nezdaniťnej časti na celoeurópsky osobný dôchodkový produkt a príspevky daňovníka na doplnkové dôchodkové sporenie – zo strany predkladateľov chýba kvantifikáciu vplyvu na DPFO – prvé čítanie
- Rozšírenie výnimiek oslobodenia od dane z príjmov – zo strany predkladateľov chýba kvantifikáciu vplyvu na DPFO – prvé čítanie
- Zvyšuje sa suma paušálnych výdavkov z 20 000 eur na 25 000 eur pre daňovníkov s príjmom do 100 000 eur
- Upravuje sa maximálne výška príjmu daňovníka s 15% zdanením na 100 eur – odhadovaný dopad pre obidve opatrenia – cca 27 mil. eur – prvé čítanie

Hospodárenie miest a obcí 2020 - 2022

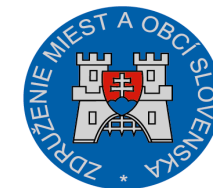
Ukazovateľ	R 2020	S 2020	R 2021	S 2021	R 2022	S 2022
	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur
Príjmy celkom	5 019 550 564	5 992 179 037	5 414 890 570	6 228 607 538	5 923 762 781	6 800 101 547
Daňové príjmy	2 840 969 000	2 841 624 042	2 852 865 000	2 980 473 963	3 122 264 000	3 212 063 253
z toho: prevod DPFO obciam	2 255 100 000	2 187 826 368	2 171 494 000	2 278 609 684	2 412 849 000	2 497 652 130
Daň z nehnuteľností	369 323 000	427 774 332	452 424 000	455 911 096	453 331 000	455 911 096
Daň za špecifické služby	215 870 000	225 574 889	228 277 000	245 506 920	255 475 000	258 009 749
Daň z úhrad za dobývací priestor	452 000	295 997	460 000	196 728	414 000	221 158
Iné dane a sankcie	224 000	152 455	210 000	228 827	195 000	269 120
Nedaňové príjmy	590 000 000	496 062 605	590 000 000	544 904 272	590 000 000	655 558 068
Príjmy z podnikania	170 000 000	159 272 733	173 000 000	167 930 763	173 000 000	183 456 726
Administratívne poplatky	280 000 000	228 236 668	287 000 000	259 583 738	287 000 000	334 734 270
Kapitálové príjmy	70 000 000	48 134 354	60 000 000	61 844 598	60 000 000	84 310 714
Úroky z úverov, vkladov	2 000 000	997 207	2 000 000	695 716	2 000 000	813 568
Úroky zo zahraničných úverov, vkladov		61		18 092		35
Iné nedaňové príjmy	68 000 000	59 421 582	68 000 000	54 831 365	68 000 000	52 242 755

Hospodárenie miest a obcí 2020 - 2022

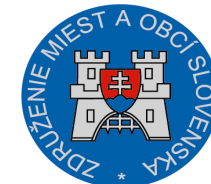
Ukazovateľ	R 2020	S 2020	R 2021	S 2021	R 2022	S 2022
	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur
Granty a transfery	1 248 581 564	2 005 779 962	1 272 025 570	1 979 300 421	1 561 498 781	2 029 523 575
Bežné granty a transfery	1 157 755 781	1 591 086 552	1 213 596 655	1 702 836 454	1 285 990 482	1 690 707 841
Kapitálové granty a transfery	90 825 783	414 693 409	58 428 915	276 463 967	275 508 299	338 815 735
Finančné operácie	340 000 000	648 712 429	700 000 000	723 928 883	650 000 000	902 956 651
Zo splácania úverov, pôžičiek a z prevodov...	180 000 000	341 182 622	450 000 000	510 287 618	360 000 000	626 245 337
z toho:						
zo splátok pôžičiek, z predaja majetku a iné	10 000 000	25 829 789	10 000 000	37 018 521	10 000 000	28 252 527
Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	50 000 000	146 196 469	150 000 000	202 511 710	150 000 000	303 236 443
Prevod prostr. z peňažných fondov	120 000 000	169 156 364	290 000 000	270 757 387	200 000 000	294 756 366
Prijaté úvery	160 000 000	307 529 807	250 000 000	213 641 264	290 000 000	276 711 315
Tuzemské úvery	160 000 000	294 198 977	250 000 000	213 608 223	290 000 000	276 460 963
Zahraničné úvery	0	13 330 830		33 041		250 351

Hospodárenie miest a obcí 2020 - 2022

Ukazovateľ	R 2020	S 2020	R 2021	S 2021	R 2022	S 2022
	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur
Výdavky celkom	4 716 621 374	5 417 937 535	5 381 871 905	5 675 086 379	5 673 074 867	6 347 435 589
Bežné výdavky	4 050 935 381	4 400 561 515	4 608 887 990	4 745 947 524	4 628 011 568	5 184 086 700
Mzdy, platy,...	1 695 685 408	1 822 673 310	1 828 524 269	1 908 862 498	1 825 099 009	2 038 425 434
Odvody	620 421 446	639 144 494	675 397 300	696 217 801	638 784 653	742 975 095
Tovary a služby	1 226 328 527	1 297 467 768	1 476 991 271	1 444 595 854	1 464 767 756	1 585 988 771
Bežné transfery	488 000 000	625 752 005	610 975 150	681 891 962	682 360 150	801 447 747
Splácanie úrokov a ostatné platby s úvermi	20 500 000	15 523 938	17 000 000	14 379 409	17 000 000	15 249 653
Kapitálové výdavky	536 626 783	779 020 189	552 983 915	717 036 235	810 063 299	959 951 328
Obstarávanie kapitálových aktív	465 685 993	748 763 593	496 543 691	695 740 978	751 223 299	927 326 796
Kapitálové transfery	70 940 790	30 256 596	56 440 224	21 295 257	58 840 000	32 624 532
Finančné operácie	220 000 000	238 355 831	220 000 000	212 102 619	235 000 000	203 397 561
Úvery a účasť na majetku	20 000 000	40 241 234	20 000 000	37 735 286	35 000 000	32 429 542
Splácanie istiny	200 000 000	198 114 596	200 000 000	174 367 333	200 000 000	170 968 019

Hospodárenie miest a obcí 2020 - 2022

Ukazovateľ	R 2020	S 2020	R 2021	S 2021	R 2022	S 2022
	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur	v eur
Schodok/prebytok (+,-)	411 290 390	-15 227 940	-16 540 000	-14 182 681	250 687 914	452 665 958
Schodok/prebytok bez FO	91 988 400	163 884 904	-446 981 335	41 694 896	-164 312 086	-246 893 132
Zahrnutie časového rozlíšenia a iné zmeny		-23 211 000		-39 324 000		
Schodok/prebytok ESA 2010	91 988 400	140 673 904	-446 981 335	2 370 896	-164 312 086	-246 893 132

Aktivity ZMOS

- ***Tlačové besedy***
- **Margecany - 24. januára 2023** - Združenie miest a obcí Slovenska upozorňuje na potrebu kompenzácie zvýšených nákladov pre obce, ktoré nie sú plynofikované alebo prešli na obnoviteľné zdroje.
- **Čadca - 20. januára 2023** – Kysuckí starostovia a primátori žiadajú vládu, aby do konca januára informovala o poskytnutí kompenzácií za výpadky financií v dôsledku energetickej krízy, inflácie a prijatia právnych predpisov. V prípade nereagovania zo strany štátu avizujú protesty spoločne s obyvateľmi. Informovali o tom v Kysuckej deklarácii, ktorú prijali v piatok v Čadci na rokovaní Združenia miest a obcí Kysúc (ZMOK).
- **Jazernica - 2. februára 2023** – Schválenie novely školského zákona v Národnej rade SR spôsobí podľa Združenia miest a obcí Slovenska samosprávam existenčné problémy so zabezpečením funkčnosti materských aj základných škôl.

Aktivity ZMOS

- **Bratislava – 22. februára 2022 – ZMOS** zorganizoval protestné zhromaždenie, predstavitelia Združenia miest a obcí Slovenska požiadali predsedu Národnej rady SR Borisa Kollára, aby parlament do predčasných volieb neprijímal zákony, ktoré poškodzujú samosprávy.
- Bratislava – 17. marca 2023 - Predseda ZMOS Branislav Tréger a podpredseda ZMOS Jozef Božik sa zúčastnili na stretnutí povereného predsedu vlády SR Eduarda Hegera s predstaviteľmi samospráv. Témou bolo podpora samospráv zo strany štátu pri zvládnutí energetickej krízy a hovorilo sa aj o možnom odpustení pandemických pôžičiek.
- V stredu 22. marca 2023 sa na Úrade vlády SR stretnú pracovné skupiny za ZMOS, Združenie samosprávnych krajov SK 8 a Úniu miest Slovenska a v rokovaníach o forme pomoci budeme pokračovať.

Aktivity ZMOS

Bratislava - 5. apríl 2023 – pracovné stretnutie zástupcov ZMOS, SK8 a Únie miest s členmi vlády

- transformácia pôžičiek na transfer,
- požiadavka ZMOS na doplatenie dotácie všetkým samosprávam, ktoré z rôznych dôvodov nemohli požiadať o pandemickú pôžičku
- kompenzácia distribučných poplatkov a dodávateľov CZT a alternatívne zdroje (peletky, štiepka) – neboli zahrnuté do schémy pomoci
- urýchliť proces poukázania finančných prostriedkov na účty miest a obcí z výzvy MIRRI – FAST CARE
- dotácia 108 mil. eur – požiadavka na vyplatenie celej čiastky do 30.6.2023, pôvodná dohoda bola 2 x 54 mil.

Bratislava – 10. máj 2023 – tlačová beseda ZMOS

- konštatácia, že nie všetky dohody boli zo strany vlády naplnené

Aktivity ZMOS

Bratislava – 22. a 23. máj 2023 - 34. Snem ZMOS

ZÁVER

Ďakujem za pozornosť

Ing. Ladislav Adamovič, odborný expert pre oblasť ekonomiky
a rozpočtu Kancelárie ZMOS

Mail: adamovic@zmos.sk

Tel: 02/487 007 07